

EU2022.CZ
Parliamentary Dimension

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Setkání předsedů Konference parlamentních výborů pro evropské záležitosti parlamentů Evropské unie (COSAC)

Praha, 10. – 11. července 2022

Podkladový materiál pro první část jednání

Priority českého předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022¹

Evropa jako úkol

Když v roce 1996 český prezident Václav Havel při udělování Ceny Karla Velikého přemýšlel ve své řeči nazvané Evropa jako úkol o budoucnosti našeho kontinentu, zdůraznil, že úlohy, které Evropu čekají, si zasluhují rozvážnou a důkladnou reflexi. V tehdejší mezinárodní situaci, pro západní demokracie mimořádně příznivé, vyzýval Havel Evropany k tomu, aby znovuobjevili své svědomí a přijali zodpovědnost za globální ekologické, sociální a ekonomické problémy. Netoužil po tom, aby se Evropa pokoušela vrátit do role „dirigenta globálního orchestru“ a vnucovala své kulturní hodnoty zbytku světa, šlo mu spíše o inspirující roli a vedení příkladem.

Invaze Ruské federace na Ukrajinu, která v letošním roce zcela změnila geopolitickou situaci na našem kontinentu, zároveň prokázala, že Evropané v krizi vyvolané vnějším ohrožením dokáží jednat, možná k překvapení vnějších pozorovatelů, velmi rychle, efektivně a jednotně. Evropská jednota přitom není jednotou autoritářského jednohlasu, ale jednotou v různosti vícehlasé diskuze, která však směřuje, vedena společnými hodnotami, ke shodě. Desetiletí pěstovaná kultura politického dialogu a hledání konsensu se přitom ukazuje být silnou, nikoliv slabou stránkou evropského projektu.

Brutální válečná agrese za východními hranicemi našeho společenství nám ovšem také zřetelně ukázala, že budeme muset najít odvahu řadu našich dosavadních přístupů a východisek přehodnotit. Havlovské heslo „Evropa jako úkol“, které si Česká republika zvolila jako motto svého předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022, proto chápeme nejen jako příležitost ke společné reflexi, ale především jako výzvu k přijetí zodpovědnosti a rozhodnému jednání na základě hodnot, které nám ukládá svědomí. Chceme-li v tomto historickém okamžiku obstát, je naším trojjediným úkolem Evropu nově promyslet, přebudovat a posílit.

Společná úvaha o evropských úkolech musí podle našeho přesvědčení v současné situaci především co nejrychleji najít správný recept na kombinaci takových politik, které zajistí bezpečnost a mír na našem kontinentu, povedou Evropskou unii za dlouhodobými cíli zelené a digitální transformace a současně umožní účinně čelit aktuální krizi bezpečnostní, energetické a humanitární i palčivým ekonomickým a sociálním problémům, jež jsou zčásti následkem covidové pandemie a jež ruská agrese dále akceleruje.

---

¹ Priority přijaté vládou ČR a publikované na <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/program/program-ceskeho-predsednictvi/>.

EU2022.CZ
Parliamentary Dimension

Obecným cílem českého předsednictví je v nejvyšší možné míře přispět k vytváření podmínek pro bezpečnost a prosperitu EU v kontextu evropských hodnot svobody, sociální spravedlnosti, demokracie a právního státu a odpovědnosti za životní prostředí. Evropská unie se musí zaměřit na zajištění bezpečnosti společně s NATO a zajištění strategické odolnosti a konkurenceschopnosti evropské ekonomiky. Unie spolu se Spojenými státy a dalšími demokratickými státy mimo EU by se měla stát silným základem strategického společenství bránícího základní hodnoty, lidská práva, svobodný způsob života a liberální demokracii. Pro dosažení tohoto cíle si Česká republika pro své předsednictví v Radě Evropské unie vymezila následující prioritní oblasti.

1. Zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny

V návaznosti na vojenskou agresi Ruska proti Ukrajině bude české předsednictví podporovat úsilí EU uhájit suverenitu a teritoriální integritu Ukrajiny využitím všech nástrojů a programů, které EU nabízí, včetně posilování sankcí. Politická i vojenská podpora Ukrajiny ze strany EU a členských zemí je v bytostném zájmu EU v zájmu zajištění bezpečnosti v Evropě. České předsednictví vítá dosažení konsensu ve věci udělení kandidátského statusu Ukrajině a bude podporovat její další integrační snahy.

Ruská agrese způsobila nejmasivnější uprchlickou krizi od 2. světové války. EU musí podniknout všechny kroky, které přispějí k tomu, aby co nejlépe zvládla bezprecedentní uprchlickou vlnu zejména žen a dětí z válkou postižené Ukrajiny. To bude vyžadovat mobilizaci veškerých dostupných zdrojů a expertízy a jejich koordinované využití.

České předsednictví bude v této oblasti stavět na principech solidarity, efektivity a flexibility. Ve spolupráci s EK se zaměří na flexibilní přesuny finančních prostředků a vytvoření nezbytných struktur na pomoc nejpostiženějším členským státům, organizacím a občanskému sektoru. Prioritou bude ochrana dětí a zajištění jejich přístupu ke vzdělání. Pro zapojení žen do trhu práce bude nutné zajistit dostatečné kapacity předškolní péče a mimoškolních aktivit. Důležitou prioritou bude také koordinace při zajištění zdravotní péče. České předsednictví se soustředí na efektivní evropskou spolupráci a solidaritu tak, aby dlouhodobá integrace uprchlíků do společností členských států EU byla úspěšná.

Dalším důležitým úkolem českého předsednictví bude poválečná obnova Ukrajiny, přičemž se zaměří na obnovu kritické infrastruktury, zajištění základních služeb, posilování odolnosti a hospodářskou obnovu a stabilitu Ukrajiny. Zásadní bude intenzivní spolupráce EU s Ukrajinou a zajištění potřebných finančních zdrojů celého svobodného světa.

2. Energetická bezpečnost

EU nemůže být životně závislá na zemích, které přímo ohrožují její bezpečnost, a musí se proto zbavit závislosti na ruském plynu, ropě i uhlí. České předsednictví se zaměří na otázky energetické bezpečnosti EU, jejíž význam v současnosti převyšuje energetickou tranzici, a na urychlenou implementaci REPowerEU, jehož významnou součástí je diverzifikace zdrojů včetně logistického

EU2022.CZ
Parliamentary Dimension

zajištění, energetických úspor a zrychlení přechodu na nízkoemisní a obnovitelné zdroje energie. České předsednictví je připraveno pracovat na implementaci regulace zásob plynu, tedy naplnění zásobníků před nadcházející zimou, a podpoře dobrovolných společných nákupů, aby EU využila svou sílu podobně jako při nákupu vakcín.

Důležitá je i dekarbonizace průmyslu EU a přechod od zemního plynu na vodík, což bude vyžadovat realizaci ambiciózního plánu rozvoje vodíkové infrastruktury, skladování a terminálů. Základ pro dekarbonizaci vytváří Fit for 55. České předsednictví se ovšem prioritně zaměří především na maximální reflexi hlavního krátkodobého cíle, tedy zbavení se závislosti na ruských fosilních palivech. České předsednictví se bude také věnovat energetické účinnosti (EED) a využívání energie z obnovitelných zdrojů.

Zásadní je současně rozvoj energetické infrastruktury, což povede k posílení energetické odolnosti EU jako celku. V neposlední řadě se české předsednictví zaměří na roli jaderné energetiky v zajištění energetické bezpečnosti EU a plnění klimatických cílů EU.

V oblasti dopravy se předsednictví soustředí na snižování emisí, podporu dopravních módů šetrných k životnímu prostředí a na infrastrukturu pro alternativní paliva jako klíčového předpokladu pro rozvoj čisté mobility. Zároveň se zaměří na rozvoj transevropské dopravní sítě (TEN-T) s cílem usnadnit dopravní toky napříč členskými státy a současně podpořit dekarbonizaci dopravy.

České předsednictví se zároveň soustředí na implementaci vhodné kombinace nástrojů, které sníží negativní sociální a ekonomické dopady již dnes vysokých cen energií. Přejít směrem k uhlíkové neutralitě musí doprovázet efektivní sociální opatření, například v podobě podpory energetických úspor domácností, které dále nabývají na významu vzhledem k inflačním tlakům a rostoucím cenám energií.

3. Posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru

Vzhledem k rostoucí globální nestabilitě se české předsednictví zaměří na zvyšování bezpečnosti a obranyschopnosti, a to především v partnerství s NATO. Specificky se soustředí na podporu implementace klíčových témat v rámci Strategického kompasu. Zásadní je rozvoj dlouhodobé spolupráce na strategických vojenských systémech. Kromě zajištění potřebných kapacit, včetně těch podpůrných stavících na existujících technologiích, se české předsednictví zaměří na spolupráci a investice do snížení technologické závislosti, zejména vzhledem k novým disruptivním technologiím, a na zajištění odolnosti kritických hodnotových řetězců potřebných pro tyto technologie. Klíčové je také posilování souvisejících průmyslových kapacit v EU.

České předsednictví se zároveň bude věnovat kybernetickým hrozbám a geopolitickým souvislostem nových technologií (a vesmíru). Dále se také soustředí na rychlý rozvoj tzv. hybridního toolboxu, boj proti dezinformacím a bezpečnost kyberprostoru. Zvláštní pozornost bude české předsednictví věnovat kybernetické bezpečnosti unijních institucí, orgánů a agentur a kosmickému globálnímu zabezpečenému komunikačnímu systému EU. Důraz budeme klást na to, aby EU aktivně spolu

EU2022.CZ
Parliamentary Dimension

s demokratickými partnery formovala mezinárodní diskuzi na půdě mezinárodních organizací ke zvyšování bezpečnosti a stability kyberprostoru.

4. Strategická odolnost evropské ekonomiky

Pandemie covid-19 a ruská agrese vůči Ukrajině vedly k inflačnímu šoku, zvýšené tržní nejistotě a odkryly křehkost globálních dodavatelských řetězců. Ruská invaze způsobila největší disruptci komoditních trhů za posledního půl století. EU musí zásadně snížit závislost na nepřátelských či nestabilních režimech. Řešením pro EU není snaha o úplnou soběstačnost. Pro posílení strategické odolnosti je nezbytná cílená podpora technologické konkurenceschopnosti založené na vlastních výrobních kapacitách spolu s prohloubením volného obchodu s demokratickými státy ve světě.

Od potravin, přes léčiva po polovodičové čipy je třeba detailně rozumět dodavatelským řetězcům a jejich zranitelnosti a následně posílit jejich odolnost. Pro evropské firmy musí být zabezpečena dostupnost strategických surovin a dílů. Zvláštní důraz bude kladen na bezpečnost dodavatelských řetězců informačních technologií. České předsednictví se bude soustředit na akceleraci postupu při uzavírání obchodních dohod s demokratickými státy a na prohloubení transatlantické spolupráce v rámci Rady EU-USA pro obchod a technologie (TTC) s akcentem na strategickou spolupráci včetně společných opatření pro odolnost dodavatelských řetězců.

Podstatné je také zrychlení digitalizace a automatizace evropského průmyslu, což umožní rozšířit konkurenceschopnou výrobu v EU zejména s důrazem na strategické sektory. Efektivnější oběhové hospodářství přispěje ke snížení potřeby dovozu primárních materiálů.

Zelená a digitální tranzice se musí uskutečňovat tak, aby podporovala konvergenci směrem k nejvyspělejším regionům. Současně je třeba podpořit rozvoj dovedností Evropanů potřebných pro jejich schopnost adaptovat se na měnící se podmínky, což je předpokladem globální konkurenceschopnosti Evropské unie. Ve všech těchto oblastech bude hrát zásadní roli podpora prostřednictvím investičních politik EU, zejména politiky soudržnosti.

V neposlední řadě je třeba dále prohlubovat vnitřní trh, zejména v oblasti služeb a digitální ekonomiky, a současně zlepšovat podnikatelské prostředí, včetně podpory vědy, výzkumu a inovací, což povede ke zvýšení konkurenceschopnosti evropských firem. S cílem kvalitativně prohloubit digitální vnitřní trh se české předsednictví zaměří na přijetí celoevropského nástroje pro bezpečné a důvěryhodné prokázání identity občana, tzv. peněženky pro evropskou digitální identitu, a vytvoření efektivního a spravedlivého trhu s daty.

5. Odolnost demokratických institucí

Ruská agrese nám znovu naléhavě připomněla, že dlouhodobá prosperita a stabilita Evropy je založena na funkčních demokratických mechanismech. České předsednictví se proto zaměří na posilování odolnosti institucí, které mají zásadní vliv na udržování a rozvoj hodnot demokracie

EU2022.CZ
Parliamentary Dimension

a právního státu v EU. Patří mezi ně například transparentní financování politických stran, nezávislost masových sdělovacích prostředků a otevřený dialog s občany.

Konference o budoucnosti Evropy vytvořila unikátní prostor pro občany a zejména mladé lidi debatovat o budoucnosti Evropy a přinášet podněty pro budoucí politiky Unie. České předsednictví se bude soustředit na využití těchto podnětů a vytvoření prostoru pro pokračování debaty. V návaznosti na Evropský rok mládeže 2022 se předsednictví zaměří na zlepšení dialogu s mladými lidmi a podpoře jejich účasti v politických procesech.

České předsednictví se kromě toho také soustředí na dodržování a posilování svobod a evropských hodnot v offline i online prostředí. Narovnávání podmínek pro evropské i mimoevropské firmy, zejména v oblasti dopadů na životní prostředí a klima a respektování lidských práv, vytvoří podmínky pro další rozvoj obchodní výměny na otevřených trzích. Spolu s dalšími demokratickými státy bude předsednictví pracovat na tom, aby v digitálním prostředí byly respektovány základní práva a svobody, a prosazovat, aby globální standardy stavěly na tzv. přístupu zaměřeném na člověka. EU má v řadě oblastí týkajících se nových technologií, jako je umělá inteligence, příležitost využít výhodu „first mover“, který má možnost stanovit pravidla globální hry. České předsednictví chce také přispět k posílení transparentnosti kryptoměn a snížení rizika jejich zneužívání.

V mezinárodním kontextu bude předsednictví implementovat Evropský akční plán pro lidská práva a demokracii, pro což bude využívat relevantní nástroje včetně případných sankčních mechanismů. Bude posilovat kapacity na podporu občanské společnosti a nezávislých sdělovacích prostředků a také podporovat odolnost partnerských zemí proti kybernetickým a hybridním hrozbám.